18.2.2026

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi
Asia: KAA 7/2025 vp Krääsätalous kuriin – suomalaisyritysten ja kuluttajien oikeuksien puolesta

KESKO OYJ:N KIRJALLINEN ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Kesko Oyj kiittää mahdollisuudesta antaa asiassa lausunto.

Keskitymme tässä lausunnossa sekä kuulemisessa esittämässämme aineistossa erityisesti kuvaamaan vastuullisen hankinnan prosessejamme. Näillä prosesseilla varmistamme, että tuotteet ovat turvallisia ja täyttävät Suomen ja EU:n lainsäädännön tuotteille asettamat vaatimukset riippumatta niiden hankintapaikasta. Nämä muodostavat osan niistä vaatimuksista, joita EU:n ulkopuolisten kauppa-alustojen on nykytilanteessa mahdollista kiertää ja näin heikentää kotimaisen kaupan toimintaedellytyksiä.

Kaupan alan merkitys Suomen taloudelle on tärkeä niin kasvun veturina kuin työllistäjänä. Kansantalouden kannalta on olennaista, miten suomalainen kauppa menestyy. Bruttokansantuotteesta kaupan alan osuus on noin 10 prosenttia niin Suomessa kuin Euroopassa.

Keskon liiketoiminta-alueet ovat päivittäistavarakauppa, rakentamisen ja talotekniikan kauppa sekä autokauppa. Liiketoimintamme sisältää noin 1 700 kauppaa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Puolassa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa.

Kesko ja K-kauppiaat muodostavat K-ryhmän, joka on Suomen suurin ja Pohjois-Euroopan suurimpia kaupan alan toimijoita. K-ryhmä työllistää Suomessa noin 33 000 ihmistä ja kaikkiaan kaupan ala työllistää runsaat 280 000 ihmistä ympäri Suomen. Kauppa toimii monilla paikkakunnilla ainoana merkittävänä työllistäjänä ja palveluntarjoajana, jonka myötä kaupan elinvoima tukee myös alueellista tasa-arvoa ja palveluiden saatavuutta. Myös eurooppalaisessa kontekstissa kaupan sektorin rooli on merkittävä, sillä ala työllistää noin 26 miljoonaa henkilöä, tarkoittaen joka seitsemättä työikäisestä väestöstä. Ja kuten Suomessa, niin myös laajemmin Euroopan alueella kaupan ala on usein syrjäisempien pienempien paikkakuntien tukijalka.

Tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n ulkopuolisten verkkokauppa-alustojen kanssa ovat elinehto kotimaiselle kaupalle

Useat ulkomaiset kauppa-alustat saavat merkittävää perusteetonta kilpailuetua kotimaisiin kaupan toimijoihin nähden kyetessään toimimaan eri velvoitteiden ja vastuiden ulkopuolella. EU:n ulkopuolisen etäkaupan räjähdysmäisesti kasvava suosio tarkoittaa merkittäviä verotulojen menetyksiä ja toisaalta kuluttajille esimerkiksi riskejä puutteellisen tuoteturvallisuuden muodossa. Edellä mainituista seikoista johtuen pidämme tärkeänä, että politiikkatoimet niin EU:ssa kuin kansallisella tasolla tähtäävät näiden alustojen perusteettoman kilpailuedun poistamiseen. Sääntelyn kehittämisessä ja muissa toimenpiteissä kannatamme Kaupan liiton laatimia ehdotuksia.

Vastuullinen ja vaatimustenmukainen hankinta sisältää lukuisia vaiheita – hankinnan kustannusero on noin 35-39 % verrattuna tuotteisiin, jotka eivät täytä vaatimuksia[1]

Keskon hankintoja ohjaavat tarkat prosessit[2], ja kannamme vastuumme myymästämme tuotteesta aina tehtaalta kuluttajalle asti. Prosesseja ohjaavat voimassaoleva sääntely ja paikoin vaatimuksemme ylittävät sääntelyn edellyttämän tason[3]. Hankintatoimintamme on globaalia ja hyödynnämme niissä myös erilaisia yhteenliittymiä.[4] Varmistamme tuotteen Suomen ja EU-lainsäädännön vaatimustenmukaisuuden hankintapaikasta riippumatta ja vastaamme esimerkiksi Kiinassa valmistettuihin tuotteisin liittyvistä velvoitteistamme ja niihin liittyvistä kustannuksista myydessämme niitä suomalaisille kuluttajille. Hankinnoissa kiinnitetään erityistä huomiota hankintaketjun ihmisoikeuskysymyksiin ja työoloihin. Keskon vastuullisia toimintatapoja alleviivaa, että menestymme vuosittain useissa eri yritysten vastuullisuutta mittavissa globaaleissa vertailuissa. Esimerkiksi Global 100 -lista on julkaistu vuodesta 2005 alkaen, ja Kesko on maailman ainoa yritys, joka on valittu listalle joka vuosi.

Tuotteiden laadun ja turvallisuuden perusta luodaan jo tuotekehitysvaiheessa. Esimerkiksi ennen kuin Keskon käyttötavaran omien tuotemerkkien tuotteet – mywear-vaatteet tai myhome-lakanat – hyväksytään myyntiin, on niiden täytettävä tarkat laatu- ja turvallisuusvaatimukset ja läpäistävä monet tutkimukset. Laatu- ja tuoteturvallisuusyksikkö yhdessä hankintayksikön kanssa laatii valikoimaan ehdotetuille tuotteille laatuvaatimukset, jotka perustuvat lainsäädäntöön ja tuotteen teknisiin ominaisuuksiin.

Alla listattuna hankinnan päävaiheet, kun hankimme omien merkkien käyttötavaratuotteita myyntiin Aasiasta. Lisäksi tarkempia prosessikuvauksia löytyy kuulemisen yhteydessä esitetystä PowerPoint-aineistosta.

- **Laadun ja vastuullisuuden osalta yväksytyt ja ennalta auditoidut tehtaat**
  - Kolmannen osapuolen tai ICA Global Sourcing:in (IGS) auditoimat tehtaat ennen yhteistyön aloitusta
- **Tuotteiden laatuspesifikaatiot**
  - ICA:n Product Specific Requirement –vaatimukset ja niihin Keskon täsmennykset
- **Kirjalliset sopimukset ja K Code of Conductin ja Keskon linjausten noudattaminen**
  - Keskon sopimuspohja allekirjoitettuna ennen yhteistyön aloitusta
  - Tavarantoimittaja sitoutuu K Code of Conductiin ja Keskon vastuullisuuslinjauksiin
- **Valmistuksen aikainen laadunvarmistus**
  - Kolmannen osapuolen tai IGS:n laadunvarmistus
- **Tehdaslistojen julkistaminen**
  - Omien tuotemerkkien vaatteiden, jalkineiden, laukkujen ja kodintekstiilien tehtaat näkyvillä kesko.fi -sivustolla[5]
- **Reklamaatio- ja takaisinvetoprosessi**
  - Kuvattu Keskon omavalvontasuunnitelmassa ja IGS:n ohjeistuksessa

---

[1] EU-standardien noudattamisesta johtuvien kustannusten vaikutus hankintahintaan: Kaupan liiton jäsenkysely 2024.

[2] Keskon omien merkkien vaatteet ja tekstiilit käyvät läpi tiukan seulan ennen kuin päätyvät kauppojen hyllyille

[3] Näin on toimittu esimerkiksi Keskon kemikaalilinjauksessa, joka asettaa osalle kemikaaleista lainsäädäntöä tiukemmat enimmäismäärät.

[4] Esimerkiksi käyttötavaroiden hankinnassa hyödynnämme ICA Global Sourcing (IGS) -hankintayhteistyötä. Tämänkaltaisen hankintayhteistyön kautta saamme laajemmat resurssit muun muassa eri vastuullisuuden osa-alueiden varmentamiseen.

[5] Tehdaslistat

- **Korjaavien toimenpiteiden tukeminen ja seuranta**
  - Ongelmatilanteissa tehdään suunnitelma korjaaville toimenpiteille (IGS & Kesko) ja IGS seuraa että korjaavat toimenpiteet tehdään tavarantoimittajalla/-tehtaalla
- **Viestintä ja koulutus EU lainsäädännöstä ja vaatimuksista**
  - Kesko järjestää IGS:lle infoja ja IGS kouluttaa tavarantoimittajia

Viime kädessä varmistamme tuotteiden laadun Keskon omassa laboratoriossa[6]. Tutkittavat toimenpiteet liittyvät esimerkiksi vaatteiden värin- ja pesunkestävyyteen ja lasten vaatteista tutkitaan esimerkiksi nyörien turvallisuutta. Teemme jatkuvasti riskinarviointia ja seuraamme asiakaspalautteita, ja otamme tarvittaessa tietyt tuotteet tarkempaan arviointiin. Jos oman valikoimamme tuotteessa havaitaan merkittävä laatuun tai turvallisuuteen liittyvä virhe, koordinoimme ja tiedotamme tuotteen takaisinvedosta kaupoistamme. Vastaamme täysimääräisesti myös tuotteiden ja niiden pakkausten elinkaareen liittyvistä velvoitteista sekä huolehdimme kuluttajansuojasta ja markkinoinnin sääntöjen noudattamisesta verkkokaupassa.

Lopuksi

Kuten jo edellä olemme nostaneet esille, odotamme politiikkatoimien päämäärätietoisesti tähtäävän siihen, että kaikki toimijat noudattavat samoja sääntöjä ja että asetettujen velvoitteiden välttämiseen perustuvaan perusteettomaan kilpailuetuun puututaan tehokkaasti.

Kunnioittavasti

Salla Mäntykangas-Saarinen
Lakiasiainjohtaja, päivittäistavarakauppa
Kesko Oyj

Niklas Nila
Yhteiskuntasuhdepäällikkö
Kesko Oyj

[6] ISO 17025 -akkreditoitu laboratorio (T251)